

den offentlige Orden, før der begyndes paa Bigami, og da kunne de Bedkommende jo dømmes derfor efter Loven. Jeg tror nemlig, man maa slaa fast, at der først, naar man forsøger paa Handlingen, foreligger noget Strafbart; det maa vist blive Kvintessentien af Sagen. Facit for mig er, at Mormonerne lige saa vel som mange Andre maa have Lov til at holde gudelige Forsamlinger; thi, ihvorvel jeg er imod Mormonernes Lære, kan det dog ikke negtes, at Mormonerne have virket ti Gange saa meget som vore Præster for den religiøse Bæffelse, idet de ere komne med noget saa Pinegalt, at de have faaet Afskillige, som ikke før have tænkt over religiøse Sager, til at tænke derover. Det er derfor ogsaa et stort Spørgsmaal, om Mormonerne ikke i Stedet for at gjøre Skade i religiøs Henseende langt snarere gjøre Gavn (Brix: Hør!). Ja, det ærede Medlem siger „Hør“, og det skal vel være et ironisk „Hør“; men det er nu min Overbevisning, jeg har udtalt. Jeg har været til Stede ved mange Mormonforsamlinger, men jeg er ikke bleven smittet af, hvad jeg har hørt, saaledes at jeg skulde være bleven Mormon. Hvad jeg paastaar er, at Mormonerne have vaakt Mange, ja vaakt ti Gange saa Mange, som vore Præster have været i Stand til at vække (Hysen). Det er sandt, og saa kunne De Herrer hysse saa Meget, som De ville. I det Hele vil jeg sige, at, naar der er Tale om en Ting, som man kan tage paa med Hænderne, kan man ikke med nok saa mange Modbemærkninger slaa den til Jorden. Jeg har fundet mig forandrigt til at sige dette, skjøndt jeg godt, før jeg reiste mig, vidste, at det ikke vilde blive vel optaget; men naar der er Tale om aandelige Ting, bryder jeg mig ikke om, hvor vidt det, jeg siger, bliver godt optaget eller ikke.

Clausen: Hvad der har forundret mig en Del, er den Forskel, som der er mellem de Udtalelser, vi hørte fra de ærede Medlemmer for Københavns 1ste Valgkreds (Rimestad), Københavns 6te Valgkreds (Hindenburg) og Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) og de Udtalelser, vi hørte fra den høitagede Justitsminister. De ærede 3 Medlemmer have meget varmt taget disse Politimestre i Forsvar, medens den høitærede Justitsminister har indskrænket sig til at give en Fremstilling af de Bevegrunde, der muligens have ledet dem til at udstede Forbudene, hvorimod han udtrykkelig har forvaret sig imod at udtale nogen Dom over, hvorvidt de paagældende Politimestres Standpunkt er berettiget eller ikke. Gjennem den høitærede Ministers Stilling forekommer der mig at skimme en stiltiende Indrømmelse af, at det dog nok kan være muligt, at disse Politimestre ere gaaede en Smule udenfor Grundlovens Grændse. Er dette saa, da ser jeg ikke, hvad det skulde kunne genere den ærede Minister, om den Dagsorden, som er indgiven af 3 ærede Medlemmer,

bliver vedtagen; thi den indeholder jo slet ikke Andet end en Udtalelse af Thinget om, hvad der ligger i selve Grundlovsparagrafen, og Innøbning til Ministeren om at paase, at en Krænkelse af den Mening, der ligger i Paragrafen, fremtidig ikke finder Sted. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds gjorde nogle efter min Mening temmelig underlige Sammenstillinger, idet han satte Mord og Drab i Forbindelse med aandelig Trang. Jeg veed nu ikke, hvoreledes disse to Ting kunne sættes i Forbindelse med hinanden. (Brix: Det er en kjødelig Trang!) Ja, det ærede Medlem siger, at det er en kjødelig Trang, og dette er ganske rigtigt, thi naar Trangen tilfredsstilles, fremkommer der noget Materielt og ikke noget Aandeligt. Der er mange Slags aandelig Trang, og der kan ganske vist gives aandelig Trang, som den borgerlige Orden ikke kan være fjernt med at se udført i Livet; men imod dem have vi da Lov og Domstolene som et Værn. Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds optog samme Tanke og vilde saa give en Fortolkning af Grundlovens § 88; men dersom denne Paragraf skal forstås saaledes, som det ærede Medlem vilde have den forstaaet, bliver den meget farlig. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) har gjort opmærksom paa Ordet: „ubevæbnede“. Det er nu ganske vist, at der gjennem dette Ord er taget det Forbehold, at der ikke af det, der passerer paa Mødet, maa kunne følge Noget, som er farligt for den offentlige Orden; men dersom Ordene „uden lovligt Væbning“ skulle lægges ind i Paragrafen, og vi ligesuldt skulde holde paa Ordet „ubevæbnede“, kommer der en mærkelig Forstaaelse ud af Paragrafen; thi da vilde Følgen blive, at Folk end ikke i lovligt Væbning, selv om Fædrelandet maatte kræve det, kunne samles bevæbnede. Dette kan dog slet ikke være Meningen med denne Paragraf, thi i „lovligt Væbning“ maa man dog, naar man forstaaer Paragrafen rigtig, kunne mødes, endogsaa bevæbnet. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds, som udtalte sig saa bestemt for, at disse Politimestre vare gaaede rigtig frem, endte dog med ikke at ville udtale nogen Dom; men dette er dog en mærkelig Modsigelse. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds udtalte de to Hovedbetragtninger, der maatte gjøres gjældende, og navnlig lagde han Vægt paa, om der virkelig var Grund for Rigsdagen til at tage fat paa dette Spørgsmaal. Det har jo fra flere Sider været fremhævet, og fremhævet stærkt, at Grunden til, at der er taget fat paa dette Spørgsmaal, er den, at dersom det skal være Praxis, at en Politimester kan lægge hvilkens som helst Mening, han vil, ind i en Grundlovsparagraf, og kan tilegne sig Magt til at forbyde Forsamlinger, som efter Grundloven ere fuldstændig berettigede, da bør vi forsvare Statsborgernes Ret lige over for saadanne Angreb. — Den Dagsorden, som sidst er indbragt fra en Del